

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 frt.
 Fél évre 2 frt.
 Negyed évre 1 frt.
 Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadottak:
 Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., „Általános Tudósító”-hirdetési osztálya Budapest.

NYILTTARTÓ PÓTSZÁRA 10 KR.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Tisztelt olvasóinkhoz!

Talán szükségtelen is lapunk céljáról és feladatáról beszélni olvasóközönségünknek az új évfolyam első számának megjelenése alkalmából? Hisz akik ismerik muraközi viszonyainkat, tudják azt nagyon jól, hogy daczára a sok megyei lapnak, szükségünk van egy külön organumra, a mely a mi speciális ügyeinket, a mi vidékünk különleges érdekeit figyelemmel kíséri, mely tudomására hozza a megyének, a hazának a mi óhajainkat, a mi hazafias küzdelmeinket, a mi haladásunkat, a mi hazaszeretetünket!

Akik 15 évvel ezelőtt ott voltak lapunk bölcsőjénél s a kezdet nehézségeinek leküzdésében segítettek nekünk, akik 15 éven át szellemi, erkölcsi és anyagi támogatói voltak lapunknak és hazafias céljainak, azok tudják, hogy a szerkesztőség saját igyekezetét párosítva a lelkes közönség jóakaratu buzditásával: törekedett az adott körülmények között mindent megtenni, hogy lapunk céljaihoz támasztott igényeknek megfelelhessen.

Nem kis lelkesedés és nem kis munka kell ahhoz, hogy 15 éven át hétről hétre egyrészt az intelligens közönségnek, másrészt a muraközi népnek olvasni valóról gondoskodjunk a szerkesztőség, s nem kis fáradság és törekvés kell ahhoz, hogy az adott vidéki nehéz viszonyok között a szerkesztőség mindenki igényének meg is felelhessen. Ebbeli

igyekezetünkben, törekvésünkben mindig mellettünk láttuk az elfogulatlan közönséget, lapunk önzetlen barátait. Az ő jóakarataknak köszönhetjük, hogy el nem csüggedtünk s munkatársaink támogatásának s fáradozásának, hogy a munkát kibirtuk s kötelességünket teljesíthettük.

A »Muraköz« igazi, kipróbált lelkesedéssel fog ezután is őrt állani a haza hátlárán, hogy annak érdekei kárt ne szenvedjenek! A »Muraköz« híven fogja szolgálni ezután is vidékünk hazafias, kulturális és közgazdasági előmenetelét! A »Muraköz« ezután is azon lesz, hogy a Zrinyiek földjén s annak népe között az Isten felelme, a törvények tisztelete, a haza szeretete, a magyar hazafias szellem, érzelem és gondolkodás ápolassék és fentartassék s a magyar nyelv terjedhessen.

Kérjük vidékünk értelmiségét, kérjük Muraköz népét s kérünk mindenkit, hogy jóakaratait és támogatásukat ne vonják meg tőlünk s lapunktól az új esztendőben!

Csáktornya, 1899. január 1.

Kitűnő tisztelettel:
 a Szerkesztő.

A hivatás.

Senki sem születik önmagáért csupán, de senki sem születik oly magasztos fenkölt

hivatásra, mint a nő, ha kellően felfogja, átérzi és méltányolni tudja rendeltetését. Sajnos azonban, hogy igen-igen sokan vannak épen a nők között, kik félreismerik, vagy kicsinylik a természet által részükre kijelölt kötelezettséget, melynek betöltése pedig, ha igaz értékre emelni és becsülni tudnák azt, oly nehéz és oly páratlan is a maga nemében, hogy minden más hivatást felülmul a földön.

Mily értelmi nagyság, szívemesség, szellemi képzettség, lelki finomság és mily lakadatlan türelem kell a valódi anyának! Bizony több, mint bármely diploma megszerzésére, s mégis mily kevesen helyeznek ambíciót annak betöltésére. Pedig nem szabad kicsinyelve félreismerni e hivatást s függő, alárendelt hivatásra szállítani!

Ha aztán ez a hivatás céltudatosan, szigorú köteleességérzettel, szükséges szellemi tulajdonokkal, teljes szívvel és lélekkel van betöltve, — nemhogy egyenlő színvonalra emeli a nőt a férfival, de sőt állapotának fenségében felül is mulja. Azért ami első sorban rendeltetésük: legyenek a nők hí hitvesek, jó anyák, akik egy testileg, lelkileg ép, erős nemzedéket teremtsenek, s különösen fontos ez a közeposztálynál, mely zöme és oszlopa a társadalomnak.

Hiszen nemcsak a nőt, de a férfit is az anya neveli, természetesen, ha meg van a tehetsége hozzá, hogy befolyását jó irány-

TÁRCZA.

Életbiztosítás.

Ingatlan vagyonon a holdban, ingóságom a zálogházban van. — Reális hitelem tehát nincsen, személyes hitelemet pedig a minimumra koptattam az idő vas foga.

A Tisztviselők Hitelintézeténél, a hova kölcsönért fordultam, azt a tanácsot adták, hogy biztosítsam be az életemet, az életbiztosítási kötvényre majd adnak ők pénzt.

Mert az bizonyos, hogy minden embernek meg kell halnia. E kétségbevonhatatlan igazságot még Szilágyi Dezső sem tudja megczáfolni. Ha az adós meghal, fizet a biztosító társaság. A Tisztviselők Hitelintézete ebből a reális alapelvől indul ki, midőn tőkéjének legnagyobb részét életbiztosítási kötvényekbe kölcsönzi ki.

Ha az ember lába alól kiklik a talaj és kikopik mindenből, akkor egy alternatíva elé kerül: vagy főbe lövi magát, vagy pedig biztosítja az életét és kölcsönt vesz fel.

Az emberek legnagyobb része az utóbbit választja és így pénzmagra tesz szert. A nemzeti színház művészei is inkább az életüket biztosítják mint a halhatatlanságot, mert az úrszörök sokkal kegyetlenebbek, mint a kritikusok.

Mielőtt életbiztosítási ajánlatomat elfogadták volna, az intézet orvosához kellett mennem, hogy megvizsgáljon.

Legjobb kabátomat vettem fel. Simára botrovtáltattam az arcomat és hogy tiszta lelkismerettel mondhassem az orvosnak, hogy semmi bajom nincsen: két fájós fogamat kihúztattam és tyukszememet is kivágtattam.

— Mutassa a nyelvét, — volt az orvos első szava.

Kiöltöttem a nyelvemet. Az orvos gondosan megszemlélte. Arca komoly színt öltött, azután ünnepélyes hangon kérde:

— Mi a foglalkozása?
 — Járásbírósi hivatalnok vagyok.
 — Milyen az étvágya?
 — Az étvágyamra nem lehet panaszom, pompás.

— Hát az emésztés?
 — Ah, az emésztés, doktor ur, az nagyon sok kívánni valót hagy hátra. (T. i. nincs mindig mit enni.)

— Hörögjön egy kissé.
 Hörögtem. — Az orvos szomorúan bólintott fejével és csak annyit mondott.

— Hm, hm, gyanus, nagyon gyanus. Felhívására azután egymás után vettem le kabátomat, mellényemet és ingemet. A cipőmet is le akartam vetni, de az orvos azt mondta, hogy fölösleges.

— Azután megtapogatta a mellemet; oda illeszté rá fejét és a szívem dobogását hallgatta, mely a nyeregű kölcsön reményében lázasan vert. Majd homérót dugott a hónaljaim alá és megszemlélte. Felpeckelte a szemeimet és meggyógyta a pulzusomat.

Előbb tekintetével, azután egy méterrel mért végig. Még különféle más méréseket is véghez vitt rajtam, mintha csak szabómester lett volna.

Eldelfelirtoztatott maga előtt és én peckesen léptem végig a keskeny ambulatóriumon, mint annak idején Edelsheim-Gyulay előtt.

Megtapogatta a bordáimat és minthogy nagyon csiklandós vagyok, elnevettem magam.

— Ne nevelsen szerencsétlen, mert ez nagyon szomorú, — mondá az orvos részvétellel hangon.

Aztán porcellán-csészét tartott elém és azt mondá, hogy köpjek bele.

A vér láttára rémült arcomt vágott.

— Ne tessék megijedni, — biztaltam őt. Éppen az imént húztam ki két zápfogamat. A vér onnan van, — és nagyobb bizonyossággal kivettem a mellényzehebemből néhai zápfogamat.

— Értem, értem, — vágott vissza az orvos ravasz szemhunyorítással.

Sápadt arcom még fehérebb lett. Beesett szemem még mélyebben húzódtak vissza üregeibe.

— Ugyan, kérem, mondja meg, halt-e meg már valami rokona hektikában?

— Igenis, doktor ur, tavaly ősszel a keresztapámat kísértem ki a temetőbe. A hektika vitte őt sírba.

— Öröklékénység! — sutogá az orvos. Nekem pedig a fájdalmas visszaemlékezés kövér könyvecskéket sajolt szemeimbe.

— Most már tisztába vagyok, mondá két-ségbejítő hangon.

ban érvényesíteni tudja egész életén át. Tény, hogy különböző természettel, jó, rossz hajlamokkal születik mindenki; de való az is, hogy a nevelés üdvös vagy káros hatása sokat megjavít vagy elront. Egy ügyes, gondos, lelkiismeretes kertész a gyöngye hajtást kívánsága szerintí fává nevelhet.

Szilárd akarat, önfegyelem, lelki erő: e három nélkülözhetetlen kellék az életben mindenkinek, mindenhol és mindenkor. Szerénység és munkásság a meglegedés magva, s meglegedés a boldogság alapja. Lemondani tudni ott, ahol kell — egyik életelv. Finom lélek, gyöngéd szív, tiszta jellem, mindkét nemnél főfeltétel, s ha az anya érti s érzi hivatásának horderejét, — ezeket fogja beolvasztani gyermekei lényébe.

Mily sok erkölcsi hitványság, anyagi súlyedés változna meg ezáltal!

A nőé a családi szentély belvilága, az otthon nyugalma, s mily kárhuzatos, ha hanyagul vagy rosszul sáfárkodik e drága kincsével. Bizony, ha nemcsak a férjhezmenetel lesz célja a nőnek, hanem megértve, felfogva és meg is szeretve hivatását, azért lelkesül s annak él, nem lesz oly nagymérvű a férfiak tartózkodása a házasságtól.

Végtelen nagy s messzeható ereje van az igazi anyának.

Nem szabad elfogultnak lennie gyermekei iránt, mert ez sarkalatos hiba. Nem szabad őket önmagáért szeretnie, hanem elsősorban is ő érettük, jövőjük, életük érdekében. Nem szabad elnéznie, figyelmen kívül hagynia a legcsekélyebb hibát a gyermek lelkén, mert hiszen kis patakból lesz a folyam. Hányan vannak, kik gyermekeik testi, anyagi jólétéért minden áldozatra képesek, de emellett lelki világukkal foglalkozni eszükbe sem jut. Pedig ez volna az első.

Nem kell ehhez rideg szigor, merev pedagógia; a szív és a lélek egyedül. Mert valódi értelemmel, gyöngédséggel (de nem gyöngésséggel) találhatni el a legbiztosabb utat. Mindenható szeretet, melyből sohasem

adhatni, sohasem kaphatni lehet. Az igazi anya ugy oda vonzza, oda köli nemcsak a leány, de a fiu szívét, lelkét az otthonhoz, a családi körhöz, hogy meg nem lazul az a kötelék soha.

A századvég rohamosan fejlődő civilizációjával terjed az anyagi és erkölcsi romlás. Hitelenség, laza erkölcsi érzék, jellemgyöngeség, nagyvási hóbort, mind veszedelmes járványként terjed a társadalom minden rétegében. A vetélykedés, utánzás, irigység esztelen tulkapásokra ragad olyanokat is, akiknél erre reális alap nincs s elsőpör utjában minden szépet, jót és nemeset.

Azért mindenek felett igazi nőket, hü hitveseket, jó anyákat kell nevelni. Hisz, ha minden nő olyan volna, aminőnek lennie kellene — nem szorulna egy sem a létért való küzdelemre — a diplomára, mely lényükből kiforgatja, valódi és igazi rendeltetésüktől elvonja őket.

Azután akadna-e száz közül egy leány is, aki neki minden tekintetben megfelelő férjet visszautasít csak azért, hogy diplomájának éljen? Azért készüljenek a nők tökéletesen arra az egyetlen igazi pályára s hagyják el a küzdőtér, hol még a férfiak is nagyon nehéz boldogulni, oly nagy a konkurrenzia minden téren, de vajmi kevés a hivatásos anya és feleség, kik ugy neveljék leányaikat, hogy ne idegenkedjenek rendeltetésüktől, ne tekintsek tehernek az anyaságot, hanem büszkék legyenek hivatásukra; neveljenek oly férfiakat, hogy azok ne legyenek életük tavaszán bomlott idegzetű, romlott szívű rocsok, hanem nemes törekvésű, komoly jellemű ifjak.

Lévay Béla.

Légrádi hangok.

Mintha senyvesztő, mélységes álomból riadnék fel! Mintha a vész rádiója még csak most jutott volna el hozzánk: Pusztulunk!

mert különben azt sem hitte volna el a hipokrita, hogy a világon vagyok.

A biztosító társaság visszautasította ajánlatomat. Kosarat kaptam.

Élő halottnak vagyok deklarálva. Most már saját tapasztalásból tudom, hogy nem csak tetszhalottak léteznek, hanem olyanok is vannak a világon, akik csak látszólag élnek.

Menyasszonyom visszaküldte a jegygyűrűmet. Barátaim megszakitották velem az érintkezést.

A hivatalban penzionálni akarnak. Kollegáim kerülnek.

Az utca zajában a sok járó kelő között úgy lézengek mint egy kísértet.

Este lefekvéskor csontjaim zörgését is hallani véltem.

Ébren és álomban mindig a poklot látom magam előtt, ajtáján az ismeretes felirattal: „Lasciate ogni speranza!”

Az életnek csak terhét vonszolom magammal. Előnyeit mások élvezik.

Az egész esetből pedig két tanulságot merítettem: egy szomorut és egy vigasztalót.

Elszomorító az, hogy ámbár egészséges vagyok, mint a makk, még sem érek vele egy batkát sem.

A vigasztaló momentumot pedig abban találom, hogy hitelezőim buzgóbban imádkoznak életemért, mint valaha.

A remény, ez az »ébren levő ember csalfa álma« a boldogulás, a kievciczkelés, partrajutás eszméjét görgette felénk.

Reménykedtünk, bizakodtunk a sejtlemes, kétes jövődöben, várva, szorongva, tépelődve, hogy »jönni fog egy jobb kor:« jönni fog, mert jönnie kell! . . . Pedig a mostoha Sors szigorú, megmásíthatatlan akaratú viharosan zudul ellenünk. Keztyüt dobott, hogy vegyük fel az ádáz, erőszakos meddő küzdelmet, a melynek végső eredménye csak egy lehet: a legyőzetés.

A legyőzött fél mi valánk.

Vae victis!

Ezerszer jaj!

Repül az idő. Elavult, ódon esztendőit váltott fel. Jött egy új kor, de nem jobb, nem áldásosabb, hanem rosszabb, a mely elfagyasztotta, elfonyasztotta legszebb, legvérmesebb reményeinket.

Légrád veszélyben van. A Dráva, ez a félelmetes, szilaj szörnnyeteg kiméletlenül markol bele könyvekkel, véres veritékkel megáztatott földünk rögeibe.

Mint egy fenekellen gyomru óriás, tömi magába fáradságunk, lankadatlan szorgalmunk gyümölcsét.

Nincs egy árva lúszál, egy parányi hant, egy redves fűzfa, a mely elkerülné figyelmét.

A mit a munkájából hazatért munkás alkonyakor ott hagy, hogy másnap megműveljen, annak csak a roncsára, vagy hült helyére bukkanhat — reggel.

A szerény terményt, takarmányt nem az ösvényen, vagy (uram bocsá!) uton lopja haza, — (és csakugyan amugy lopva viszi) — hanem kultivált, felszántott földeken.

A mely helyen délelőtt javában fuvarozhatnának: — (de helyszüke miatt nem tehetik.) ott este kolosszális szakadék látong a járó-menő felé.

A megszakgatott parton csak imádkozva mehet a halandó, mert nem is sejtethi, hogy melyik pillanatban temeli rideg sírjába az erőszakos klíméra.

S a habok csak lejtnek méltóságos lassúsággal és rombolják a nem épen sziklafalat.

A legrádi ember fejcsóválva megyen el mellette, hisz vihártól edzett.

Vár sejtelmes lélekkel a szomszéd hortátra, hogy hadd biztosítsa ő az irháját.

Két veszekedő között természetesen a kapzsi Dráva lesz a győzelmes.

— S ha egyszer közelednek majd ahhoz a könnyen bekövetkezhető stádiumhoz, a melyen Sodoma olyan szép rekordot ért el, a késő unoka egykedvűen csak azt mondja majd gyermekének. Volt, nincs!

Sic fata voluere.

H—r J—ő.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Boldog újévet** kívánunk lapunk minden olvasójának, jóakarójának, előfizetőjének és t. munkatársainknak! Hozza meg az új esztendő olvasóink elérhető vágyainak teljesedését s adjon hozzá egészséget, boldogságot! Szeretett hazánknak pedig hozza meg a mindenki által annyira óhajtott békét! Boldog új esztendőt!

— **Kérelem.** Az új év alkalmából tisztelettel kérjük lapunk régi barátait, sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani s lapun-

Dehogy volt tisztában. Kiméltelen kézzel rángatta le magánéletemről a leplet és olyan kérdéseket intézett hozzám, melyek egy rinocerost is zavarba hoztak volna.

— Volt-e már beoltva?

— Kétszer is.

— Nem volt még beteg?

— Egyszer sem, doktor ur.

Egy szekrényhez léptem és sokáig kotorászott sebészi műszerei között.

Hátam borsózott, fogaim vaczogtak. Hisz ez az ember elevenen akar felboncolni — gondoltam magamban.

Aggodalmam azonban alaptalan volt. Az orvos hangvillát vett elő és elénekeltetett velem egy óktávát.

Produktión nem volt inyére.

Hogy tervem füstbe ne menjen, lágy, behizelgő módon gyújtottam az ismert nótára:

»Elszegődtem Tarnóczára bojtárnak.«

De az orvos csakhamar félbe szakított:

— Nagyon fátyolozott az ön hangja.

— De kérem, doktor ur, nem akarok én operai tenorista lenni — fakadtam ki türelmemet veszve.

És hogy ne essem ki gráciájából, megindító, mélabus tremolóval folytattam:

•Azért hogy én szegény vagyok,

Mint afféle árva,

Kelmed sem jött hat ökörrrel

E rongyos világra. . . .

— Elég lesz, mondá az orvos. Hány éves ön?

— Huszonnyolcz.

— Itt a születési bizonyítványa?

Szerencsére nálam volt a fontos okmány.

kat ismerőseik között ajánlani. A szerkesztőség külön még munkatársait e helyen is kéri, hogy ne szünjenek meg az új esztendőben is közreműködni. A kiadóhivatal pedig a hátralékos előfizetési díjak megküldését kéri régi előfizetőitől. Kétnyelvű lapunk előfizetési ára: Egy évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.

— **Kinevezetés.** Dr. Csury Jenő a kereskedelemügyi miniszterium fogalmazója miniszteri s. titkárrá nevezetett ki. Dr. Csury Jenő vidékünk szülőtte, ki saját szorgalmából küzdötte fel magát. Örvendünk előmenetelén és szívből gratulálunk neki előléptetése alkalmából!

— **Eljegyzés.** Dr. Kollin Ignátz Dobronaki körvores eljegyezte Freyer Jakab kereskedő leányát Malvin kisasszonyt Dobronakon.

— **Előléptetések.** A déli vaspálya-társasági újvízi előléptetések lajstromából: Gerstlauer Béla csáktornyai állomás-főnök a III. fiz. osztály 3. fokozatából a 2-ba, Polgár József forg. hivatalnok az V. fiz. oszt. 1. fokozatából a IV. fiz. oszt. 3. fokozatába ellenőrré, Politzer Adolf forg. hivatalnok az V. fiz. oszt. 2. fokozatából az 1. fokozatba, Mayer Nándor Kotor—alsó-domborui állomás-főnök a IV. fiz. oszt. 1. fokozatából a III. fiz. oszt. 3. fokozatába főellenőrré, Keller Dávid mura- királyi állomás-főnök az V. fiz. oszt. 1. fokozatából a IV. fiz. oszt. 3. fokozatába léptetett elő.

— **Athelyezés.** Fekete Géza mura-szentkereszturi áll. el. iskolai tanító a gánicsai áll. elemi iskolához helyeztetett át.

— **Kinevezés.** A déli vaspálya-társaság igazgatósága Friedenthal Sándor csáktornyai vasúti hivatalnokot segédítetté nevezte ki.

— **Meghívó.** A csáktornyai önk. tüzoltó-egylet rendez évi közgyűlését 1899. január 8-án d. u. 3 órakor tartja meg a közs. el. népiskolában melyre az igen tisztelt pártoló tag urakat ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Megyebizottsági tagokul** e hó 29-én Bolltornyán megválasztottak: Kecskés Ferencz mura-szt.-mártoni esperes-plebános és Ehrenreich Nándor dekanoveczyi plebános.

— **Halálozás.** Sztrahia János 77 éves magányzó, Schulek János vendéglős sógora, Zágrábban meghalt. Béke poraira!

— **Eljegyzés.** Dr. Schwarz Mór győri főrabbi jegyet váltott Steiner Bernát szobi (Hont m.) földbirtokos leányával Bertha kisasszonnyal.

— **Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter báró Jeszenák Anna csáktornyai áll. polg. leányiskolai segédtanítónőt a XI-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

— **Városi közgyűlés.** Községi képviselő-testületünk f. hó 29-én közgyűlést tartott, melynek tárgya volt az 1899. évi borítal- és husfogyasztási adó mikénti biztosítása. A képviselő-testület szótöbbséggel elhatározta, hogy a borítal- és husfogyasztási adó beszedési jogát magának fenntartja és saját házi kezelése alá veszi, mert a község azt az államtól megváltotta és így az a törvények értelmében alberletbe nem adható.

— **Népies gazdasági előadások** tartanak e hó 6-án Csáktornyan d. u. 3 órakor a közs. népiskola egyik tantermében; előadó: Berger Károly áll. tanítóképzői gazdasági szaktanár, az okszerű földmívelésről. — A 15 ó-L e n d v á n d. u. 3 órakor az áll.

polg. iskola rajztermében; előadó: Dékány Mihály áll. tanítóképzői tanár, a hasznos és káros állatokról és az azok elleni védekezésről. — L e t e n y é n d. e. 11 órakor Guzmán Dénes borászati felügyelő, a szőlő-felujtásról. — L é g r á d o n d. u. 3 órakor Nagy Károly áll. tanítóképzői tanár a házi ipar fontosságáról.

— **A nagy-kiszai** irodalmi és művészeti kör 1898. évi december hó 31-én a »polgári egyesület» nagytermében hangverseny-nyel és tánczcsal egybekötött zártkörű Szilveszter-estélyt rendezett a következő műsossal: 1. Oly távol. Engelsbergtől. Éneklő a kör férfikara. 2. A szarvasbogár és a rózsza. Veittől. Éneklő a vegyeskar. 3. Részlet a Se-villai borbély dalmából. Rossinótól. Zongora kísérettel éneklő Hirschel (Solóner Juliska) k. a. 4. Szomszédunkban. Magyar dalok Vargától. Éneklő a kör férfikara. 5. Felolvasás. Tartja Szalay Sándor ur. 6. Magán ének. Előadja Ollop Imre ur. 7. Czigányélet. Schumanntól. Zongorakísérettel éneklő a vegyeskar. 8. Keringő. Fischertől. Éneklő a kör férfikara.

— **Halálozás.** Özv. Frász Istvánné 74. évében Ternovesákon meghalt, benne Frász Tamás községi pénztárnok anyját gyászolja. Áldás poraira!

— **Zeneestély.** Karácsony estén a csáktornyai kereskedelmi kaszinó helyiségében Sárközy zenekara élvezetes zeneestélyt adott, melyen az egyleti tagok családjaikkal együtt szép számban jelentek meg. 10 óra felé a fiatalok tánczhoz fogott s a kedélyes társaság a késő órákig együtt maradt.

— **Szíves kérelem.** A Budapesti Újságírók Egyesülete szíves kérelemmel járul mindazokhoz, kik az újságírói segítő alap javára rendezett sorsjáték sorsjegyeiből bizonyos mennyiséget kaptak, de sem a sorsjegyeket vissza nem küldötték, sem azok árát nem fizették le, az egyesület főlkéri őket, hogy miután a sorsjegyek a huzásoknál amugy sem érvényesek, szíveskedjenek azokat a sorsjáték kezelőségének (Budapest, Kossuth Lajos-utca 1.) mielőbb visszaküldeni akár bérmentelenül is. Az egyesület figyelmökbe ajánlja azt, hogy mivel a község nagy mértékben keresi a sorsjegyeket, a visszaküldés elmulasztásával egyenesen a jöteknöcszélú újságírói segítő alapot károsítják meg. Föltesszük mindenkiről, hogy ezt nem akarja.

— **Eredeti bemutatkozás.** A minap Zala-Egerszegen találkozik egy muraközi plebános egy jóízű vasmegei plebánossal, ki a következőképp mutatta be magát: Nevem Pogány; Ördög anyától és Pogány apától Pokolban születtem, Nyavaládon nevelkedtem és Kinlódon vagyok plebános.

— **Lopás.** Meszarics Mária felső-pusztai lakosnőtől f. hó 14-én éjjel 4 tyukot elloptak. A csáktornyai járőr a tettest kinyomozta Czónár Katalin felső-pusztai lakos személyére, kinek teltét az teszi sulyossá, hogy cselédjére, egy 12 éves gyermekleányra ráparancsolt, hogy neki a lopásban segédkezzék.

— **Megjelent zenemű.** Lapunk kiadó-hivatalánál a napokban jelent meg »Telemre hívás« cz. melodráma, szerzője Révfy Géza áll. tanítóképzői-tanár. A mű zenéje igen hangulatteljes, s Arany János remek balladájának teljesen megfelelő; Káldi Gyulának a m. kir. operaház művészeti igazgatójának van ajánlva Ára 1 frt, kapható a szerzőnél és Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyan.

— **A khaldeai törzsek** vallásáról és műveltségéről szól a Nagy Képes Világtörténet 5. és 6. füzete. Az irást pompás képek magyarázzák, az új-kori tudós állításait 6s-kori művészek műveivel igazolják; ezek az özbönvz előtti művészek, ez 6s-bohémelek a maguk merev és kezdetleges alakjaikkal nem is állnak valami igen távol az új irányokat kereső modern művésztől; ott az alakuló, emitt az újraalakuló művészet áll előttünk. — A Nagy Képes Világtörténet egy füzete 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

— **Előttünk fekszik** a Szalai-Baróti féle »Magyar Nemzet története«-nek a 86-87-ik (kettős) füzete s ezzel a nagy milleniumi emlékmű teljesben be is van fejezve. Áldogozó szerző s a kiadóok derekasan váltották be ígéretüket s hazai irodalmunk a »Magyar Nemzet Története« négy vaskos kötetével egy oly munkával gyarapodott, melyet — akár beltartalmát, akár külkiállítását tekintjük — egyik legelső hely illeti meg. A jelen kettős befejező füzetet illetve, ez csak úgy duzzad a szebbnél szebb műmellékletektől. Azonfelül három levélnek a hasonmása van mellékelve. A műmellékletek ezek: Eszterházi Imre esztergomi érsek. Szavoyai Jenő herceg. Mária Terézia levele vejéhez. II. Rákóczy levele Bercsényi Miklós grófhhoz. Martinovics levele Lackovichhoz. I. Ferencz József, Magyarország királya. I. Ferencz József király és Erzsébet királyné koronázása. 1865-iki országgyűlés megnyitása. A szöveg képek ezek. Andrássy Gyula gróf arcképe és aláírása. A második felelős magyar miniszterium. Magyarország ezeréves fenállásának emlékére vert érem. I. Ferencz József király aláírása. Kaczinzy Ferencz ifjúkori arcképe. Kisfaludy Károly. Vörösmarty Mihály. Arany János. A kismartoni Eszterházy kastély. Az esztergomi bazilika. Busuló juhász. Tengeri tájkép. Liszt Ferencz. Erkel Ferencz. Most hogy a Szalay-Baróti Magyar Nemzet története négy kötetben már megjelent, és részlet-fizetéssel is könnyen hozzáférhető, szeresse be azt minden magyar ember. Megjelent Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udv. könyvkereskedésében Budapest, Andrássy-ut 21.

— **A világ leghasznosabb újságja** a Biztosítási és Közgazdasági lapok, mert ezen lap minden előfizetője 8000 korona erejéig van biztosítva a Nemzetközi baleset biztosító-részvénytársaságnál (Adria bizt. társ. által alapítva) Tehát mindenki, aki csak negyed évre fizet is elő, forduló postával megkapja a saját nevére kiállított nyolcezer koronáról szóló kötvényt. E kitűnő szakkal ujítása páratlan a maga nemében. Előfizetési ára: egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 55 kr., mely a lapozó, Budapest, VI. Aradi-utca 40. szám alá küldendő.

— **Anticalvus** a neve azon elismert kipróbált szernek, mely hajkihullás, fejkopra, kopaszodás ellen a legsikeresebben használható. Az Anticalvus a hajat puhítja, a fejbőrt tisztítja, s a haj mindenemű bántalmait eltávolítja. Nemcsak férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitűnően ajánlható. Próbáuveget 1, nagy üveget 2 koronáért küld a főszerkesztési raktár: Kanitz Ödön gyógyszerháza Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszerháron is.

— **Harangszentelés.** Torontál-Erzsébetlak róm. kath. hitközsége felejtethetlen Erzsébet királyné emlékének megörökítésére temploma számára harangot készítettett. A harang, mely Szt. Erzsébetnek és megboldogult királynéknak művészi kivitelű dombornú képével van díszítve, valamint »Magyarországi Szt. Erzsébet tiszteletére, Erzsébet királyné emlékének 1898. szeptember 10.« szövegű felirattal ellátva, a »Budapesti szivattyú- és gépgyár részvénytársaság, ezeltől Waiser Ferencz harangöntődjéjéből került ki. Torontál-Erzsébetlak hitközség kérelmére főmagassága Vaszary Kolos bíboros hercegprímás ur f. hó (december) 28-án szentelte fel ünnepélyesen a harangot budavári palotájában.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és lapulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznanne pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr

Obznanne se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Sparkasse«, »Medjimurske Sparkasse«, »Sparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Novo leto.

Svetkovno se glasiju zvoni Glas njihov veselo šumi po zraku, odleti v palaču bogatoga i v kolibicu siromaka. Prešlo je staro leto i stupilo je novo . . . To glasiju zvoni, koji na ov dan mило zoveju kršćenike, dobre duše v cirkvu bozju, to znači ono veselje, koje denes igra v srcu svake dobre duše, to veselje glasiju reći: »Zdravo i veselo novo lje!« s kojimi se denes jeden drugoga pozdravljamo.

Na tom novo mljetu dakle veselimo se i pozdravljamo našega mladoga kralja, gospodara neba i zemlje, odkupitelja človečanstva!

Na tom mladom ljetu pozdravljamo kralja, koj ni se v palači, niti med baršunom i svilom rodil, nego v jednoj podrtoj stalići. Postelja su mu bila: jaslice, oprava mu je bila plenica, v koje ga je mati omotala. Na drhčuce njegve kotrige je vol i osel dihal.

Vekivečni Bog! V najvećem siromastvu si prijavil tvoga jedino rođenoga sina, da se i najsiromaškeša duša veseljem i batrivo more k njemu vteći za pomoć.

Pozdravljamo te v tvojih jasliah namtom mladom letu kano gospodara neba i zemlje, na kojega reć zagrmiju nebasa i mećeju strěle, oživi se čela narav ili pak vtihne i s bělom pokrivalom pokrje čelu zemlju.

Ti zapovedaš suncu, da toplotu i svetlost pušća, mesecu, da světi, zvezdicam, da se blišćiju, doklam je tvoja světa volja. Ti držiš v rukih života človečanskoga.

Pozdravljamo te na tom mladom ljetu, kak odkupitelja človečanstva! Presveta tvoja krv je morala biti ona čena, koja je človečanstvo oslobodila od grěha. Takov grěh je bil, da se Bog moral naroditi, on je moral vumreti, samo da nas zadovolji i pribavi izgubljeniu milost.

Pozdravljamo te kak meštra svih meštrov, koga reć je vužigala ljubav srca, ufanje dala věrnikom, vekivečni žitek naslednikom. Jer reć tvoja je tak vgasila žedju duše, kak vgasi voda telovnu žedju, i koj nju prime, věčni život bude imel.

Pozdravljamo te v tvojih jasliah, a vezda vu presvetim oltarskim sakramentu, koj si nam donesl mira i věru. Gde je věra, tam je i mir bozji. Mir bozji je v naših srcih. To nam je on donesl za dar novoga ljeta. Pogleknimo se pred njim, da nam i svakomu človeku daje v srce mir, zdravo veselo i srečno novo lje!

M. F.

Kakvo bude lje 1899?

Godina je vu obće više močvarna, nego li sušna, nu i sparna i prevruća.

Protuletje Kako je predjašnja zima

podugo trajala, protuletje bude pokasno, ipak vugodno i vsakomu sadju prigodno; ako je strn prevelika, popasi ju ili pokosi; i na sjenokošah more se duže pasti nego li drugda.

Lje 1899. Ako vu protuletju nije bilo dugo močvarno, sljedi žarko i sparno lje; ako li je vu protuletje vse jednako lijevalo, sljedi sušno i vruće lje, kaj se redko dogodi, raste tulikajše valjano vino, drugčije se je bojati, da vnogo žitka i šena vu polju sagnjije; ako je vu godinah ove vrsti lje sušno, žitek bude većinom slab.

Jesen je izprva većinom topla i ljepa, nego ne traje zadugo; zato se žurite sejati i trsja pokrivat, jer već vu polovini meseca novembra započne zima i do Božiča komaj popuša.

Zima se zahari, izprvice sušna, potlam navlastito od 18. februara do konca čisto vlažna, ima povodanja, koji škoda hižama, ljudima i marli.

Ljetne sětve. Ako je protuletje premokro od vnogoga deždja, skrbiti se je, da jarina bude za dobe posějana; ar bude zatim deždjevna vremena nekoliko ljednah nastala suša. Ako li protuletje nije jako mokro, nastane toplina i mokro lje, zatim vrućina i suša, ter ovako zaostane ljetni usjev. Ako je pak vu navadi drugač močvarno, ves bude ljetni usjev dober, ali će biti poteško prevoziti ga prez kvara. Zato ako

Z A B A V A

Čudnovati slučaj.

To je bil žalostan dan, kad je šošarski detić Kristof Bärner otišel u daleki sviet iskat sreću, koja mu se je doma izneverila. Zrok pak svemu je bila njegovoga majstora kći Eva. Ona je Kristofa vrlo rado imala te se je već unapred sretinom čutila, kada postane njegova zakonita žena. Ali tu se je sad zmešal Kristofov suparnik, kojemu se Eva takodjer dopadala, pak je jednu malu bedastoču iz Kristofove prošlosti iznesel na svetlo, a poslie toga smiehu nije bilo nit kraja nit konca, liepa Eva pak se je odmah odrekla zaručnika, iz kojega se celi sviet izsmehava. Na taj način je došlo, da mu je odkrila, da pod lakovimi okolnostmi on nemre njezinim mužem nikada postati i tak je siromaški Kristof raztuženim srcem otišel u sviet.

Pripovest pak je bila ova: Jednoč je šošarski majstor u Berlinu dozal svoga inaša, pak mu je rekel: »Vzemi dečko kantu, pak mi donesi Bernauersko pivo!« — To pivo je za ono vrieme bilo kakti najbolje na daleko poznato. Miesto Bernau bilo je

četiri milje daleko od Berlina, pak se je i samomu dečku čudno vidlo, tak daleko po pivo iti. Da pak se je to pivo i u Berlinu moglo dobiti, kak n. pr. gradačko u Čakovcu, to dečecu niti na pamet nije došlo. — Vzeme anda kantu te se jednako odpravi u Bernau, koje je baš slučajno njegovo rodno miesto bilo. Njegovi roditelji su se osupnuli, kad im je dečko na jedan krat a sobu stupil, te su i na majstora jedno malo mrmlali, koj tobož svog inaša tak daleko po pivo pošilja. Konačno su se primirili, svog dečka su pošeno nahranili i potlamkam bi bil pri njih prenocil, poslali su ga drugo jutro s majstorovom pivom i svojim roditeljskim blagoslovom natrag u varaš.

Berlin je za ono vrieme još bil malo gnjezdo i kaj se je u jednoj kući dogodilo, to se je odmah znalo po celim varošu. I na taj način se je posvuda govorilo o šošarskom inašu, koj je u Bernau po pivo hodil. Da je tu bilo smieha i bockanja dosta, razumieva se samo po sebi, i to na toliko, da siromaški dečko to već nije mogel podnašati, nego je svog majstora prosil za odpust i otišel iz Berlina u Breslau, gde je svoj nauk pri drugem majstru dovršil i detičom postal. Taj detić pak se je Kristof Bärner zval.

Pošto je taj detić bil prikladen i štedljiv, obljubl ga je brzo njegov majstor Ivan Santen, te mu je baš bilo po volji, da ga i njegova kći Eva rada vidi, jer majstor Santen si je za svoga zeta i naslednika u werkštatu, iskreno rekuć Kristofa želei. — a kaj pak se je Kristof tiče, on bi bil opet svoj život žrtvoval za liepu i dragu Evicu, tak ju je vruće i iskreno ljubil.

I ovak je bilo sve u redu, dok nije k istomu majstru došel i drugi detić u posel. — to je bil nieki magdeburzan, za ime neznam. — Taj isti je prije delal u Berlinu, pak mu je bila dobro poznata pripovest o bernauskom pivu. A pošto se je Evica i njemu pričela dopadati, a on drugog oružja za svog suparnika izlisnuti nije imal, razglasil je taj negdašnji pivinski smiešni dogodjaj tak, da se je sada ovde baš tak, kak negda u Berlinu, tomu dogodjaju sve smejalo, te je siromaški Kristof bil sad opet ovde cilj bockanja, kak negda u Berlinu. I tu je onda došlo tak, da je liepa Evica Kristofu očitovala, da ona takovoga nemože vzeći za svog zakonskog muža, kojega svi izsmehavaju, a Kristof nemogući si pomoći, pobral je svojih sedem hrušek, prikapčil se je na rame Felleisen pak hajd opet zbogom a stranjski sviet ranjenim srdcem.

vu protuletje vsaki čas deždj pada, onda valja sočivo; kak ti grah (fažulj), leču, grahovicu sejati na mlednoj (suhoj) zemlji, ar drugač na vlažnoj i jako masnoj prebuja ter zagujili. Kad je ljeti suša, od lena i konoplje mala hasen, drugač je jedno i drugo dobro.

Zimska sětva. Godine ovoga reda ne valjaju za hrž i pšenicu, ar zrno zlo plača, nu slama je ljěpa. Gdo bi si i pak strn pokosil vu protuletje prvlje nego je vu koljencu, i vu zrnju bi potlam vćinil velik napredek.

Poleg stoljetnoga kalendara:

Januar vu početku hladen, onda deždjevni, zatim opet hladen, a od 25 do konca nestalen, veter. sněg i meglja.

Februar vu početku změšano i deždjevno, meglja i veter, onda vedro i prilično hladno, od 9. do 12. izměnjuje se sněg i deždj, od 19 do 22. hladen veter, onda do konca vedro, za jutra hladno, po noći deždj, koji se vu jutro pretvara vu led.

Marcius vu početku hladen i vetrovit, onda dojde deždj i veter, potli deždj i zima, od 22. do konca mutno i neprijatno vrěme sa deždjom.

April je vu početku nevugoden, sad ljěp, onda veter deždj i sněg. 14. i 15. ljěpo vrěme, onda deždj i veter, nestalno vrěme sa mrazom, pod konec nastuplju topli dnevi.

Majuš vu početku zmušeni, onda ljěp i topel, zatim dojde premenljivo vrěme, nastupaju hladni dani, onda do konca vetrovito i ljěpo vrěme.

Junius vu početku topel i ljěpi, kad i kad grmljavina i deždj, onda postaje neprijatno vrěme.

Julius vu početku zmešani, zatim ljěp, onda deždj i veter do 17., a onda preljěpo vrěme do kraja.

Augustuš je vu početku ponajviše ljěp, a onda ljěpi topli dani, pod konec deždj.

Szeptember od početka pak do 17. ljěpo jesensko vrěme, od 17. do 19. hladno i vlažno, pak za tim do konca meseca ljěpo vrěme.

Oktober na 1. i 2. ljěpo, zatim deždj i neprijatno, od 10. do konca ljěpo, makar i bude vetra.

Za ono vrieme pak je bilo tak: ako je mladi čoviek opal u kakovu nepriliku, iz koje se nije znal izbaviti, onda je samo poiskal verbunkaškog buboja, pak se je za soldata zavrbuval. To je sad u svojoj zdvojnosti učinil i Krištof. On je na svojem putovanju susrel magjarske verbunkaše, skojimi se je sel u jednu oštariju, s njimi je pil, od njih vzel novce, dal im ruku i samo mu je na jedan krat čako bil na glavi. Gotov je bil! — Soldat je postal! —

Kakti soldat je bil pridieljen k artileriji (kanonom) te je dospel u službu svog kapetana, koj je toga bistroga dečka vrlo zavolil te ga je i u artilerijskoj struci, dok je imal vriemena podučaval tak, da je Krištof odmah, čim je bil u regiment enroliran, postal podčastnikom, a u turskom ratu je onda toliko junačtvo pokazal, da ga je vodja vojske princ Eugen Savojski objubil i — on je postal officrom te je uvijek u časti rasel, dok nije u Italiji pod Eugenom kakti general komandiral, gde se je na toliko izkazal, da je postal barunom, a princ Eugen pak ga je na toliko objubil, da ga je uvijek nazival »Moj dragi stari konstabler« — konstabler je za ono vrieme bilo toliko, koliko danas »Feuerwerker.«

Kakti dostojanstveniku, su mu sada i

November je vu početku malo změšan, 6. i 7. ljěpo vrěme, na 9. počimlje hladen deždj, onda za deždjom i sněg do konca, zadnji dnevi su hladni.

December vu početku hladen, zatim sněg, od 9. do 15. hladno, za tim topleše, pada sněg do 23., a od onda do konca meseca ostaje blago vrěme.

Ovak stoljetni kalendar, a Bog jedini znade, kak bude i kak bude potlji. Bila njegova sveta volja!

K mladomu letu.

Priatelji dragi, stari ali mladi: Na tom novom letu, budimo si radi! Da nas nebantuju težkoće nit muke, Uzdamo se zato vsi vu božje ruke.

Vu ljubavi, slogi, da bumo živeli, Poleg toga mira božjega imeli. Ovo je kinč lěpi, i veliko blago, Pak je to i Bogu, povoljno i drago.

Vu 1898. letu, jesu vnogi bili, Koje smo na grobje tužno sprevodili, Ovu su nam zvanj, otec ali mati, Priatelji mili, sestre ali brati.

Nećeju se više, s nami veseliti, Kajtj v černoj zemlji bude njim zegnjeti, Těla njim vu grobu vezda počivaju, Duše se vesele, če su vrědne, v raju.

Mi pak, ki smo jošće, na svetu ostali, Da bi blagoslova, božjega imali! Da se ne srdimo, jeden na drugoga, Naj vsaki oprosti, v pravog srca svoga!

Mura-Szt.-Mária. Složil: **Koosz Jakob.**

KAJ JE NOVOGA?

Prošnja.

S poštovanjem prosimo naše stare priatelje, naj svoje predplate ponovili, a naše novine svojim poznancom preporučit dostoju!

Urednik osobito i na to prosi suradnike naših novin, naj se iz nas niti vu novim letu nespozabiju.

diplomatične missije bile povierene, te je u jednoj takovoj i u Niemačku došel. Tu se sad nije mogel navladati, a da nebi i onoga varoša poglednul u kojem je svoje inaštvo preživel. I u Breslau ga je močno vleklo te je uspomena na prvu ljubav u njem strastveno kipela. I nul, sad je »stari konstabler« stanival u prvoj oštariji onoga varoša, u kojem je negda kladivcem po luntutu klopal, a kad je u svojoj punoj zlatih žnorah uniformi na ulicu izašel, samo su mu se svi odkrivali, nitko niti nesluteći, tko je bil u mladosti.

Ovak je jednog dana prošel mimo kuće negdašnjega si majstora Santena i Evice, on je išel vrlo polahko te je iz ceste pazljivo gledal kroz vrata u kuću, u kojoj je negda tak sretan a poslie tak nesretan postal. Med vrati je stal magdeburžan. On je postal jak i plečast, ali drugčije se nije puno promienil. Kad je spazil, da taj gospodin prama njemu stupal, odkrije se i duboko nakloni. General se malo zaustavi a onda stupi u kuću, te na pitanje osupjenoga majstora naruči si par čizem. Dok je magdeburger generalu meru jemal, otvore se vrata pobočne sobe i — »starom konstableru«, koj se u dvadeset bitkih nikad nije prestrašil, je sad dihanje zapelo! —

Izdatelj naših novin pak prosi, da bi predplatne duge dostojali stari predplatniki poslati, ar bez penez nije moći novine štampati i rezpošiljati.

Cěna naših novin je:
Za cělo leto 4 frt.
Za pol lěta 2 frt.
Za fertalj lěta 1 frt.

Srečno novo lěto!

Srečno i dobro novo lěto željimo svim našim čitateljem, priateljem, predplatnikom i suradnikom! Daj jim Bog zdravje, mir i veselje, na tom mladom letu vu svem napredovanje!

Imenuvanje.

Gospodin dr. Csury Jenő megjimurski sin imenuvan je za tajnika vu ministeriumi za trgovine. Svigdar nas veseli, kada koj megjimurski sin po svojoj marljivosti napreduje. Bog ga poživi!

Nepazljivost.

Detetu v ruke šibicu, noža ili drugu nemarnu stvar nije smeti dati. Vnoge i vnoge nesreće su se već dogodile poleg toga. Vnogi ljudi su već poleg takve nebrizljivosti nesrećni postali i vnogi su si poleg toga neprilike shodili. Tak nam pišeju vezda z Veszverés zvane občine, da je tam tak nesrečno izhodilo jedno dēte poleg nebrizljivosti svojih starestih. Staresti su pol četiri ljet staromu detetu za igru noža dali v ruku. Dēte se jeden čas igralo, ali onda se popiknulo i opalo na nož. Nož je detetu v srce zašel, tak, da je odmah mrtvo postalo. Vezda pak je sud zel na račun starestē zaradi nebrizljivosti.

Vuki.

Iz Orsove nam pišeju, da su se tam jako napovali vuki, koji od glada i vu štale zajdju i odonut nosiju marhu. Ove dane su se dva vuki navalili na jednu čordu i odonut jednu kravu s tele-om odnesli. Stanovniki se već tak bojjaju od vukov, da samo oružnjeno i v čoportah nřaju v občinski hatar ili.

Em je to bila Eva, isto onak liepa, mlada Eva, kak je negda bila.

Na sreću progovori u istom hipu majstor: »Excellenc, to je moja jedina kćerka!« — General si duboko zdehne. Kak je samo mogel i misliti, da se u tak dugom vriemenu Eva nebi bila promienila! — Dievojka se je požarila, kad je generala spazila, obavj u sobi hitro svoj posel a onda se hitro udalji.

General priěme hvaliti lepotu i pristojnost dievojke, na što su se majstoru usta otvorila i on pričel pripovedati i zdihavati, koliko je tu skrbi, ako je jedna dievojka u kući. »Ta bedačica, — nek si Excellenc samo premisle, — se je zaljubila u sina bogatog oštarijaša štrka, a sin opet kakti bedak u nju. Na to, kad se je saznalo, je oštarijaš skoro zastekel te si nemre predstaviti, kak bi jeden bogati štrkov sin vzel siromaaškoga šostara kćer za ženu. Na ov način su onda pri štrku strašne svadje nastale, dok nije sin od kuće pobegel, pak se je med soldate zavrbuval, a sad je negde u magjarskoj ili horvatskoj konjanik. Štrk si je cielu tu stvar doduše k srdcu vzel i on bi puno za to dač, da se to nije dogodilo, pak da si on more dečka opet domov dobiti; on veli da bi ga već na pravi put

Zgoreta občina.

V Hont zvanj občini je ove dane v jutro ob dvieh vurah o velikim vetru se jedna hiža vuzgala. Od velikoga vetra je nafletnoma čela občina v jednim plamenu bila. Za braniti niti nije mogla reč biti. Svaki je svoje branil. Poleg toga je samo devet hiž ostalo. Zgorelo je petdeset i jedan hiž, vno go gospodarstvene zidine, živine i kak se do vezda kaže, i jedna mlada žena.

Porobe na poštaf.

Z Lócse zvanoga varaša nam pišeju, da su se ove dane dva ciganski dečki na orsački put spravili, da počekaju poštu, koja je v susedno selo nesla liste i pak drugo kaj-kaj. Poštu je jedna devojka nosila, nju su dakle čekali. Devojka je za kratko vréme i došla s poštom. Kad su ju zapazili dečki, pograbilu nju, nakla hitili i vreče, v kojoj je pošta bila, su njoj vkraj zeli i pobegli. Ali devojka je to odmah prijavila i dečke su na fletnoma vlovili i zaprli. — V Sárköz-Ujlak občini su pak šteli porobiti poštu, koja je z Szatmár varaša pelala vno go stvari i tri jezere osam sto forint penez. Razbojniki su začuli to, da se penezi pelaju, pak su se kre orsačkoga puta v jarek skrili i tam počekali poštu. Kad su kola blizu njih došla, s oružjem su na put skočili, da zastaviju kola. Ali kočijaš se nije prestrašil, nego je sli gnul med konje, koji su na to bežati počeli i tak se rešil i oslobodil od razbojnikov.

Malar.

Lepu peldu nam je pokazal jeden Kiss Ferencz zvani malar iz Debrecina, kak moramo drugem v nesreći na pomoć biti. Malara je jeden z susedne občine krčmar na koline pozval i malar je odišel. Drugi dan je zima jako pretisnula tak, da je Hortobágy réka zmrznula. Eszter zvana kći krčmara je na to odišla šklizat na led i jeden čas je ta zabava njoj jako veselo išla. Ali na jedenput se pretrgel led i devojka je vu vodu opala. Malar je blizo poleg nje stal i kad je zapazil nesreću, skočil jc za devojkom i oslobodil nju je od sigurne smrti.

dopelal te mu šoštarsku zaručnicu iz glave izbrisal. Ali to bi pri poštenjaku Jožeku težko uspelo, jer on ima srdce na pravo mesto, i tak onda toj cielej stvari, neznam kak bu konac.

Baron Bärner je zamišleni otišel od ovud, pripovest magdeburžanova ga je dirnula, a polag toga su staroga soldata obhadjale misli o negdašnjoj ljubavi, koja se je toli žalostno dovršila, pak si je naprvo vzel, liepe i ljubezne dievojke sreću utemeljiti i tim se nad magdeburžanom plemenito fantiti.

I baš slučajno je baron Bärner stanoval u ošteriji k Štrku, on ošterijaša sve izpita te mu obeća sina od soldatov osloboditi — (za ono vrijeme je to bilo moguće) — ako onda stari Štrk u zenitvu sa šoštarovom kćerju privoli. Još je i staromu štrku general odkril, da dievojka ima hiljadu cekinah u zlatu, koji će joj se na dan viencanja izplatiti. Ona doduše do sad još niti sama o tom imetku nikaj nezna, ali sivar je posve sigurna, jer baš sam general će joj rečenu svotu izplatiti.

Sad je ošterijaša k štrku, njegovo srdce postalo mehko, jer zauzimanje tak velikoga

Ogenj na jedni paroladji.

Z Fiume nam pišeju, da su ove dane na morju zapazili, da iz jedne taljanske paroladje jako gusti dim ide gori. Odmah su zvali ognjogasce. Kad bi pregledali ladju, zapazili su, da ogenj je pri canjkov i kodili, koja je već tak gorela, da poleg ležeću prodatu robu su već počeli plamni peći. Odmah su sve spoletjali i tak su ognja pogasil. Ogenj je poleg nebrizljivosti zišel vun, ali zato kvar nije veliki.

Zrušeni varaš.

Taljanske novine pišeju sledeće: Jednoga cvetučega varaša je na kratkoma na nikaj del viher. Samassi se zove varaš. V juro ob 9 vuri se zdigel veliki veter i dežd. Z bližnjega brega kakti réka se zlezala voda v občinu tak, da su v ulice odmah pune bile s njom. Stanovniki su preplašeno pobešli na visinu, koja je okolo cirkve bila. Još nisu do kraja došli gori, kad je reka, koja pod varašom teče, vun zlezala i nesreću još podigla. Samo proti polnoći je popustil viher i počela je voda vpadati. Ali drugi dan v jutro se s novom silom zdigel viher i voda se opet grozovito počela zeljevati vu varaš. Z visine su žalostno gledali stanovniki, kak se njim rušiju stani. Tristo hiž se skup podrlo. Nemoći spisati onu nevolju, v koju su stanovniki došli. Med mlajnatom ruševinom stanuju obitelji i z mlaja vlačiju van ono, kaj njim nije voda odnesla. Vlada se jako boji, da poleg nevolje bude more biti kakov beteg vudril vun.

Coprija.

Z jedne novine čitamo ov smešni dogodjaj. Nagy József biro v Ukk zvane občine je nezadavna jednoga honvédszkoga konja kupil. Ove dane ide v jutro v štalu i vidi, da mu konj na podu leži i grive su mu pak na osem vrsti do kraja spletene. Pital je, gdo je to učinil, ali nišči ni mu je mogel odgovora dati. Nagy nije takov človek, da bi coprijam veruval, pak je grive razpzel i konj se odmah gori stal. Na večer je gazda osem oružnjene ljudi postavil vu štalu, koji su vuzgali lampaša i čakali, kaj se bude dogodilo. Onda je jeden veter vgasil lampaša i odmah su čuli, da se konj prehitil po podu.

gospona za njegovoga sina i onda hiljada cekinah u zlatu — su preobladali.

I konačno se je zgodilo to, da je baron Bärner kupil jednog zamienika za štrkovoga Jožeka, i ov je onda došel oslobodjen od militara domov te su i kratko vrijeme nakon toga u magdeburžanovoj kući gosti bile. Niti cekini nisu faleli. »Stari konstabler« ih je na puno jednu hiljadu pred mladence na stol nabrojil. Sve u kući majstorovoj je bilo veselo, samo jedina majstorica se je žuhko plakala. Ona je u tom velikem gospodinu prepoznala negdašnjega svojega dragoga, kojega je onak prezirno odbila. Ali general joj stisne ruku pak ju tieši. Sad se i magdeburžanu odpru oči te je mislil, da će morati od srama u zemlju propasti, kad je pogledal u oči gospodina, koj mu je negdašnji njegov čin ovak plemenito odplatil. — »No, no,« — veli baron — »primite se dragi majstore, Bog ima različite puteve, bez vas nebi šoštarski inaš iz Bernaua nikada postal »starim konstablerom.«

Em. Kollay.

Vuzgeju lampaša i vidiju, da je griva opet spletena i opet nise mogel štati, doklam nisu mu ju razpleli. Drugi večer je 20 oružnjene ljudi postavil vu štalu. Opet je veter zpuhnul, lampaš se vgasil i konj se prehitil. Ali to naj verje on, koj hoće se na smeh dati postaviti. Mi neverjemo.

Umornik.

Z Bölcske zvane občine nam pišeju, da su ove dane v jednim jarku razmrčvarjeno našli telo jednoga gazde. Na mrtvim telu je više ranah bilo. Poleg tela je bila položena jedna krvava balta, s kojom su umorstvo učinili. Najprije su obitelj vmorjenoga gazde zeli napre. Žena, kći i sin su se od kraja učinili, da još nikaj neznaju od nesreće, ali potlam su v govoru sve skupa počeli mešati, osobito sin, koj drugi dan, kad je videl, da zabadava taji, valoval je, da on je učinil to grozovito umorstvo. Kad bi zaradi iztrage po hiži viziterali, našli su krvavu plavtu, sukno, staro vreće, torbu, pred kuhnjinskami vratil bile su krvne mlake. Umorni sin je lanjsko leto došel z med soldatov i višekrat se svadil svojim otcom, jer ga ov špital zaradi njegve lehkote. Umorstvo je zasigurno s dozvolom svoje matere i sestre učinil. To bude već dokazala iztraga.

Gazda.

V Jász-Apáti se veselo zabavljaj pri jednim gospodaru njegov gost. Od kraja su mirni i veseli bili, a kad se broj zprazjenih flašah počel povešavati, počela se i njiva dobra volja povešavati. Med vinom je počel gost ženi gospodara reći govoriti, koje nisu se ni jednomu dopale, osobito ženi, koja je v svojoj mladosti v cirkusah kak jahačica bila i nije najlepši život tirala. Na to se je gospodar na svojega gosta melnul i počel ga gutiti, doklam strezen i prestrašenu nije zapazil, da je vumrl gost. Gospodar se na to sam prijavil pri sudu.

Skončal se je od žalosti.

Z Debrecina nam pišeju sledeće. Žena i dvanajst lét stara kći Geszti Sándor zvanoga foringaša jesu već čez više vremena beteguvala. Mati i kći su tak betežne, da su doktori već odpovedali ufanje. Geszti, koj je svoju ženu i kćer za nada sve ljubil, dan i noć je bil pri postelji svojih betežnicah, tak, da je poleg toga i foringu, s kojom si je pak svojega svagdašnjega kruha služil, zanemari. Geszti se je ufal v Boga, more biti pak ozdraviju njegve betežnice, ali drugač se dogodilo. Ove dane su doktori mu na znanje dali, da ženi i kćeri ni ga više pomoći. Geszti se plačuć hitil na postelju svoje vmirajuće žene i kušoval ju je, zatim je kćeri svoji stupil, i nju je svu skušoval. V kuhnju je stupil i obesil se je. Susedi, kad su v kuhnju stali, već su ga mrtvoga našli. Vu tem toga mu je i žena vumrla. Muž je jednu cedulju ostavil, na nju je samo tuliko napisal: prez vas nemrem živeti! — Vezda i kćer vmira.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Arverési hirdetemény.

A perlaki kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Matics József és Matics Mátvás csehoveczí, Jalsovecz István ügyis mint kk. Jalsovecz Tamás, Ilona, Bál Lőrincz törv. gyámja csehoveczí, Jalsovecz Mária, Jalsovecz Teréz hodosáni, Szebenyi Lajos mint ismeretlen tartózkodásu, Jalsovecz Klára s Jalsovecz György ismeretlen örökösei részére ezennel kirendelt ügygondnok perlaki lakos, elleni végrehajtási ügyében 103 frt 92 kr. tőke, ennek 1897. évi márcz. hó 17. napjától járó 6% kamatai, 51 frt 85 kr. eddigi, 9 frt 85 kr. árverés kérvényi költség kielégítése végett a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság) területén fekvő a csehoveczí 19. sztkjvben hrsz. a. foglalt 21/a. népsorsz. ház a végreh. törv. 156. §-a alapján egészen 392 frt; 383. sztkjvben 542. hrsz. a. foglalt ingatlan 180 frt; 261. sztkjvben 326/b. hrsz. a. foglalt ingatlan 391 frt; 284. sztkjvben 511. hrsz. a. foglalt ingatlan 129 frt kikiáltási ár mint becsárban az

**1899. évi január hó 17. napján
d. e. 10 órakor**

Csehovecz községhezánzl dr. Tamás János ügyvéd közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog. 706

Perlak, 1898. évi okt. hó 12-én.

Végzés.

Lisziák Tamás, Matics István és Mátvás Vidovics Mihálynak Novoszel Jakabhoz való csatlakozása kimondatik s kibocsátatik a következő

Arverési hirdetemény.

A perlaki kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Novoszel Jakab, Lisziák Tamás, Matics István és Mátvás csehoveczí és Vidovics Mihály palinoveczí lakosoknak Blaugusz Lőrincz frankói lakos elleni végrehajtási ügyében 115 frt tőke, ennek 1897. évi október hó 16. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij, 4 frt 5 kr. óvási, 52 frt 50 kr. eddigi, 11 frt 55 kr. árverés kérvényi költség ugy 188 frt, 100 frt, 63 frt tőkék és jár kielégítése végett a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság) területén fekvő a csehoveczí 596. sztkjvben 52. hrsz. a. foglalt népsorsz. házból Blaugusz Lőrinczet illető feleresz 268 kikiáltási árban Csehovecz községhezánál

1899. évi január hó 12. napján d. e. 10 órakor dr. Kemény Fülöp és dr. Tamás János ügyvédek közbenjöttével ugy a perlaki 1419. sztkjvben 8796. hrsz. a. foglalt ingatlan mégis ez utóbbi csak Novoszel Jakab végrehajtató érdekében 130 frt kikiáltási ár mint becsárban az

1899. évi január hó 12. napján d. u. 3 órakor a telekkönyvi hatóság irodájában ugyanazon

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% bánatpénz fejébe letenni kötelesek. Perlak, 1898. szeptember 22-én.

Kérje
The Continental
a Bodegas Company
olághírű spanyol és portugál borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb fűszer és cseméje kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
csakis: II. Kossuth-Lajos és Umlág utca sarkán, a Gombly Cási rovall szemben
670 7-20

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR
közreműködésével szerkeszté

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmelléklettel, 60 színes málappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

Megjelenik tizenkét kötetben

famantes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül diszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy kötet egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmiképp sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsátatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz diszesbékötési táblák szállítanak

Nagy Képes Világtörténet megszerzhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkinti 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárunknál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkinti utánvétellel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvtárakodokhoz vagy állírt kiadókhoz tartoznak.

*

Tájékoztató képes prospektust
vagy
mutatványfüzetet
ingyen és bérmentve
kell a mű kiadóhivatala
Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Nagy Képes Világtörténet cztéja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhó ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historiai muzeumot nyújtanak az előfizetőknek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy europai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekokről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsót, az egésznek művészi értéket adnak.

◆

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, mind-n uri háznak ckessege legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvtárázó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.